

Titel:

Ett magiskt rum

Författare:

Johanna Nilsson

Vad handlar boken om?

Tim är tolv år och har svårt att hantera alla ljud omkring sig. Hemma är det ofta stökigt och högljutt, och Tim längtar efter lugn och tystnad. På vinden hittar han ett förråd där han kan vara för sig själv tillsammans med en märklig silverfärgad fjäril. Förrådet blir hans trygga plats. En dag upptäcker Tim att en annan person också använder vinden som en fristad. Det leder till en vänskap med Triss, som känner precis som han. Boken handlar om vänskap, ensamhet, känslighet och rätten att få vara sig själv.

Svenska åk 4–6

- Gemensam och enskild läsning. Strategier för att förstå och tolka texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, både det direkt uttalade och sådant som är indirekt uttryckt.
- Berättande texters budskap, språkliga drag och uppbyggnad. Tillbakablickar, miljö- och personbeskrivningar samt dialoger.
- Ord och begrepp för att på ett varierat sätt uttrycka känslor, kunskaper och åsikter.
- Muntliga presentationer och muntligt berättande för olika mottagare.
- Sammanfattning av texter.

Övningar

Symboler i boken

Börja med att prata om vad en symbol är. Förklara att en symbol betyder mer än det man ser. Ett hjärta kan till exempel symbolisera kärlek.

Samtala om fjärilen

Skriv ordet Fjärilen på tavlan.

Be eleverna hjälpa till att samla ledtrådar från boken:

- När träffar Tim fjärilen?
- Hur känner han sig då?
- Vad händer när han är tillsammans med fjärilen?
- Varför tror ni att Triss också har en fjäril?

Skriv elevernas svar på tavlan.

Tolka symbolen

När ni har samlat flera ledtrådar, ställ frågan:

Tror ni att fjärilen bara är en vanlig fjäril, eller kan den symbolisera något mer?

Låt eleverna diskutera och motivera sina tankar med exempel från boken.

Möjliga tolkningar är:

- trygghet
- lugn
- vänskap
- att bli förstådd
- att få vara sig själv

Betona att det kan finnas flera olika tolkningar så länge eleverna kan förklara sina tankar med stöd i texten.

Fördjupning

Om eleverna förstår hur man arbetar med fjärilen kan ni fortsätta med andra symboler i boken, till exempel förrådet, vinden eller kojan. Fråga:

Vad tror ni att dessa platser betyder för Tim, utöver att de är vanliga platser?

Syfte:

Genom att undersöka vad fjärilen kan representera får eleverna öva på att läsa mellan raderna och fundera över sådant som inte står direkt i texten.

Känslor i texten

Förklara för eleverna att författare ofta visar en känsla genom kroppsspråk, tankar eller handlingar i stället för att skriva:

Tim är rädd.

Läs meningarna tillsammans.

- Hjärtat slår hårt och snabbt.
- Han vill gråta och skrika.
- Det känns som att huvudet ska sprängas.

Låt eleverna skriva:

Mening	Känsla
Hjärtat slår hårt och snabbt.	Rädsla, oro eller stress
Han vill gråta och skrika.	Frustration eller sorg
Det känns som att huvudet ska sprängas.	Stress eller överväldigande känslor

Prata sedan om att man bland kan tolka samma mening på olika sätt.

Låt sedan eleverna skriva om meningarna genom att använda känslord.

Exempel:

Hjärtat slår hårt och snabbt.

→ Tim känner sig rädd.

Han vill gråta och skrika.

→ Tim känner sig frustrerad.

Diskutera sedan:

Vilken mening hjälper dig bäst att förstå känslan?

FACIT

Under läsningen

Kapitel 1–3 (s. 3–22)

1. Varför vill Tim hellre vara på vinden än i lägenheten? Tim tycker att det är lugnare på vinden. Där slipper han mycket av ljuden som stör honom.
2. Vad hittar Tim i förrådet på vinden? Tim hittar saker som gör att förrådet blir mysig. Exempel på saker han hittar är några lakan, filter och gardiner i några kartonger. Han hittar även en fåtölj.
3. Varför är Tim inte i kojan längre? Tim saknar fjärilen och behöver den mer än att vara i kojan och dessutom är kojan långt bort nu när han flyttat.
4. Hur känner sig Tim när det är mycket ljud omkring honom? Han känner sig stressad och trött.
5. Vad är det som gör att Tim tycker om att vara med Ali? Ali och Tim är ganska lika. Ali gillar också tystnaden, och han accepterar Tim som han är.
6. Vad tror du att Tim menar när han tänker att han kanske är en "alien"? Eget svar.
7. Vilka ljud tycker Tim om att höra? Tim tycker om lugna ljud från naturen till exempel ljudet av susande vind, prasslande löv och regn som faller mot rutan och taket.

Kapitel 4–6 (s. 23–38)

8. Hur reagerar mamma när Tim berättar hur han känner? Mamma blir ledsen och förvånad. Hon föreslår att han ska få ett annat rum, men hon vill inte att han ska flytta till vinden.
9. Hur reagerar Emil när han får veta varför Tim mår dåligt? Emil blir ledsen när han förstår hur Tim känner. Han säger att han bara ville göra Tim glad och att han har varit orolig för honom.
10. Vad tror du Emil när han säger: "Okej, är vi klara med familjeterapin nu?" Eget svar.
11. Vad är det som gör att mamma låter Tim flytta upp på vinden? Mamma märker att Tim mår bättre på vinden och hon vill att han ska må bra.

12. Vad skyller Emil på när han får tårar i ögonen och varför tror du att han inte berättar hur han egentligen känner? Emil skyller på att han är allergisk mot något. Ett exempel på varför han egentligen inte berättar vad han känner kan vara: Han vill kanske inte visa sig ledsen eller känslös.

13. Varför skriker Tim "Låt mig vara ifred!"? Tim vill vara ensam och inte bli störd.

Kapitel 7–10 (s. 39–58)

14. Vem är Triss? Triss är en tjej som är lika gammal som Tim och som också sover uppe på vinden.

15. Varför tror du att Tim och Emil börjar hänga mer med varandra? Eget svar.

16. Vad tänker du att Triss menar när hon säger att hon är en "fjärilsmänniska"? Eget svar.

17. Vad har Tim och Triss gemensamt? De känner sig båda annorlunda ibland och har svårt att passa in.

18. Hur tycker du att Tim förändras under berättelsen? Eget svar.

19. Vad tror du att fjärilarna symboliserar i boken? Eget svar.

Efter du läst

1. Vilken person i boken tyckte du bäst om? Varför? Eget svar.

2. Tror du att det finns människor som känner som Tim i verkligheten? Eget svar.

3. Vad tycker du är bokens viktigaste budskap? Eget svar.

4. Var du överraskad av slutet? Varför eller varför inte? Eget svar.

5. Om du fick ge boken en ny titel, vad skulle den heta? Eget svar.

Matcha ord med rätt förklaring

Förråd – Ett rum där man förvarar saker

Ljudisolera – Göra så att ljud hörs mindre

Panik – Känsla av stark rädsla eller stress

Koncentrera sig – Tänka på en sak utan att bli distraherad

Störd – När något eller någon avbryter eller irriterar

Symbol – Något som står för en idé, känsla eller tanke

Ord för känslor

1. Tim känner sig stressad när det är mycket ljud omkring honom.

2. Tim blir lättad när han får vara i förrådet.
3. Tim känner sig ensam när han inte passar in med de andra barnen.
4. Tim blir glad när han träffar Triss.
5. Tim känner sig orolig när han måste berätta sanningen för sin familj.
6. Tim känner sig stolt när han visar sina favoritplatser för Triss.